

## בבא בתרא מו

### עניין: עמלק סימן

#### מגלת סימנים לאדר"ת

נ"ו ב'. עמלק סימן. מיוסד על מה ששנה בברייתא ארבעה בבות, ערב מעיד ללוה, מלוה מעיד ללוה, לוקח ראשון מעיד ללוה שני, קבלן אמרי לה מעיד ואמרי לה אינו מעיד.

מילדותי אני תמה על הסימן הזה, להזכיר שם אותו הרשע שנצטוונו למחות שמו, וגם על שם בהמה לא יזכר ולא יפקד שמו, ואיך נעשה שמו לסימן לשמור שלא נשכח דברי אלקים חיים, שאלתי ע"ז להרבה חכמים ונבונים ואין פותר.

ולכן ברור בעיני באין ספק שט"ס הוא, שהרי מזוייף מתוכו, מהא דקבלן לא נתברר אם מעיד או אינו מעיד, וא"כ אי אפשר לסמנו כלל במלה זו. ולזאת פשוט שצ"ל עמל ולמחות שם עמלק כמצווה עלינו בתורה אשר נקווה להשי"ת לקיימה במהרה בימינו. עתה וכיתי למצוא הערתי בהגהת הג"ר יעב"ץ ז"ל, אך לא העיר להגיה בדברינו.

#### יעב"ץ

עמלק סימן. נ"צ חידוש שנתנו סימן כזה צמי שנאמר זו תמחה את זכר עמלק. אולי מצאו לו רמז מ"ה צמאי דסיים קרא לא תשכח. שתיבת לא מופסקת בטעם טפחא. להורות שיש בו מקום גם לשכחה (דוגמא לזה דרשו בספר הזהר באזהרות שבעשרת הדברות) ולהתיר להשתמש בו לאוקומי אגרסא. דכל מה דאס"ר שרי [חולין קט:] להכניס מנוול לבה"מ לשצר כחו ולהוציא ממנו נילוף קדושה שבו. וכן עשו ג"כ שלום. וארז"ל רחמנא או בטולך או בטולא דבר עשו [גיטין י"ז א']:

(יעב"ץ)

#### זוהר יתרו ח"ב דף צג ע"ב

לא תרצה: לא תנאף. לא תגנב. לא פסקא טעמא בכל הני חלת. ואי לא דפסקא טעמא לא הוי תקינא לעלמין ויהא אסיר לן לקטלא נפשא בעלמא אצ"ג דיעבור על אורייתא. [א] אבל צמה דפסקא טעמא אסיר ושרי: לא תנאף. אי לאו דפסקא טעמא אסיר אפילו לאולדא או למחדי באתתיה חדוה דמלוה. וצמה דפסקא טעמא אסיר ושרי: לא תגנב. אי לאו דפסקא טעמא הוה אסיר אפילו למגנב דעתא דרביה באורייתא או דעתא דחכם לאסתכלא ציה או דיינא דדאין דינא לפוס טענה דאצטריך ליה למגנב דעתא דרמאה ולמגנב דעתא דחזווייהו לאפקא דינא לנהורא. וצמה דפסקא טעמא אסיר ושרי: לא תענה ברעך עד שקר. הכא לא פסקא טעמא צגין דאסיר הוא כלל כלל. ובכל מילי דאורייתא קב"ה שוי רזין עלאין ואוליק לבני נשא ארחא לאתקנא בה ולמהך בה. כמה דאת אמר (ישעיה נח) אני יי' אלהיך מלמדך להועיל מדריךך בדרך חלד. אף הכי: